

Směrnice ES 2011/99/EU a evropský ochranný příkaz: Příručka pro občany EU

Artemis

878592 – ARTEMIS — JUST-AG-2019/JUST-JACC-AG-2019

WP4 – Příručka pro občany a občanky EU

Autoři a autorky: Ariadni Spanaki, Maria Daskalaki, Susana Pavlou, Alexia Shakou, Mario Fantini, Kateřina Mužíková, Valentina Andrašek

1. vydání: červen 2021

Publikace byla financována z programu Evropské unie Spravedlnost (2014–2020).

“Obsah této publikace představuje pouze názory autora a je jeho výhradní odpovědností. Evropská komise nepřijímá žádnou odpovědnost za použití informací, které obsahuje.”

Obsah

A. Základní informace o směrnici o EPO a ES: cíle, potřebnost a využívání EPO.....	5
Co je evropský ochranný příkaz (EPO)?.....	5
Co je ochranný příkaz?.....	6
Proč potřebujeme EPO?.....	6
Co říká směrnice EPO?.....	7
Jaké jsou požadavky na vydání EPO státem A?.....	8
Komu může EPO pomoci?.....	9
Jak využít EPO?.....	9
Jaký je praktický účinek EPO?.....	10
B. Informace specifické pro danou zemi.....	11
Chorvatsko.....	11
Ochranné příkazy v Chorvatsku.....	11
Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU.....	13
Vydání EPO – Pokud má oběť ochranný příkaz od chorvatského soudu a plánuje cestovat/stěhovat se do jiného členského státu EU.....	13
Uznání EPO – pokud má oběť EPO z jiného členského státu a potřebuje, aby ho Chorvatsko uznalo a provedlo.....	14
Užitečné kontakty.....	15
Kypr.....	16
Ochranné příkazy na Kypru.....	16
Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU.....	17
Proces podávání žádostí o EPO.....	17
Uznání EPO.....	18
Užitečné kontakty.....	18
Česká republika.....	20
Ochranné příkazy v České republice.....	20
Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU.....	20
Proces podávání žádostí o EPO.....	21
Uznání EPO.....	21
Užitečné kontakty.....	22
Řecko.....	24
Ochranné příkazy v Řecku.....	24

Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU	24
Proces podávání žádostí o EPO.....	24
Vydání EPO: Pokud má oběť ochranný příkaz od řeckého soudního orgánu a plánuje cestovat/stěhovat se do jiného členského státu EU.....	25
Uznání EPO – pokud má oběť EPO z jiného členského státu a potřebuje, aby jej Řecko uznalo a vykonalo.	26
Užitečné kontakty.....	27
Itálie.....	28
Ochranné příkazy v Itálii.....	28
Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU.....	30
Proces podávání žádosti o EPO.....	30
Uznání EPO.....	31
Užitečné kontakty.....	31
C. Užitečné zdroje o EPO.....	33

A. Základní informace o směrnicih o EPO a ES: cíle, potřebnost a využívání EPO

Co je evropský ochranný příkaz (EPO)?

Evropský ochranný příkaz (**EPO**) byl zaveden směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/99/EU dne 13. prosince 2011 o evropském ochranném příkazu (**směrnice EPO**).¹ Směrnice o EPO umožňuje, aby **ochranné příkazy** vydané v trestních věcech v jednom členském státě byly **uznávány a vymáhány v jiném členském státě**. Platí pro všechny členské státy Evropské unie s výjimkou Dánska a Irska.

- Směrnice o EPO vstoupila v platnost dne 11. ledna 2011 a členské státy EU musely transponovat ustanovení směrnice o EPO do svých vnitrostátních právních předpisů do 11. ledna 2015.
- Účel: ***zavést zjednodušený a zrychlený mechanismus umožňující obětem trestných činů, kterým byl vydán ochranný příkaz v jednom členském státě, využívat i nadále rovnocenné ochrany v jiných členských státech EU.*** Tohoto je dosaženo metodou ***vzájemného uznávání vnitrostátních ochranných příkazů.***
- ***EPO je v podstatě ochranný příkaz vykonatelný na úrovni EU.*** Zajišťuje, že oběti, na které se vztahuje ochranný příkaz, získají ***rovnocennou úroveň ochrany v rámci celé EU***, pokud se chtějí přestěhovat nebo cestovat z jednoho členského státu do druhého.²
- Praktickými cíli EPO jsou:
 - ✓ Zabránit spáchání dalšího trestného činu pachatelem na oběti
 - ✓ Poskytnout oběti záruku trvalé ochrany kdekoli v EU
 - ✓ V rámci úrovně ochrany zabránit jakékoli diskriminaci obětí ve všech členských státech EU.
- ***Směrnice o EPO je součástí balíčku právních opatření zaměřených na posílení práv a ochrany obětí trestných činů v EU – ten zahrnuje:***
 - ✓ Směrnici o EPO
 - ✓ Nařízení č. 606/2013 o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech (Nařízení)³
 - ✓ Směrnici 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu (směrnice o právech obětí).⁴
- Směrnice o EPO stanovuje postup uznávání ochranných příkazů vydaných v průběhu *trestního řízení*; Nařízení stanovuje postup pro uznávání ochranných příkazů vydaných v *občanskoprávním řízení*.

1 K dispozici na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32011L0099>.

2 Výzkumná služba Evropského parlamentu (EPRS), 2017, s.11. K dispozici na: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/603272/EPRS_STU%282017%29603272_EN.pdf

3 K dispozici na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R0606>.

4 K dispozici na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32012L0029>.

- Cílem všech těchto opatření je posílit ochranu osob v nouzi v celé EU, a to i v případě, kdy cestují nebo se stěhují do jiného členského státu.

Co je ochranný příkaz?

- Hlavním právním nástrojem, který se nejčastěji používá k zajištění práv a ochrany oběti, je **vnitrostátní ochranný příkaz**.
- Vnitrostátní ochranný příkaz je **rychlý právní prostředek** na ochranu osob ohrožených jakoukoli formou násilí, a to prostřednictvím zákazu, omezení nebo předepsání určitého chování pachatelů.⁵
- Vnitrostátní ochranný příkaz zajišťuje **ochranu osob před jednáním, které může ohrozit jejich život, fyzickou nebo psychickou integritu, důstojnost, osobní svobodu nebo sexuální integritu**.⁶
- Vnitrostátní ochranné příkazy mohou být **občanskoprávní, trestněprávní nebo správní povahy** a jejich trvání, rozsah a postupy vyřizování se v jednotlivých členských státech liší.⁷
- V členských státech EU jsou vydávána různá ochranná opatření – *např. vykázaní, zákaz styku, zákaz vstupu do obydlí*.

Proč potřebujeme EPO?

- Ochrana a podpora obětí partnerského násilí a genderově podmíněného násilí je trvalou prioritou EU a bylo přijato mnoho legislativních a politických kroků ke zlepšení systémové reakce s cílem zabránění násilí na ženách a poskytnutí podpory obětem.
- Vymýcení genderově podmíněného násilí na ženách ve všech jeho podobách je nezbytným krokem k dosažení rovnosti žen a mužů – to se opírá o východisko, že **historicky nerovné genderové vztahy jsou příčinou i důsledkem genderově podmíněného násilí**.⁸
- Míra genderově podmíněného násilí páchaného na ženách v EU je vysoká: **každá třetí žena v EU zažila od svých 15 let nějakou formu fyzického a/nebo sexuálního násilí; každá pátá žena v EU zažila stalking**.⁹
- **K ochraně obětí genderově podmíněného násilí se nejčastěji využívají vnitrostátní ochranné příkazy:** v roce 2010 využilo ochranných opatření souvisejících s genderově podmíněným násilím odhadem 100 000 žen žijících v EU.¹⁰

5 Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE), 2019, s. 7.

6 Van der Aa *et al.*, 2015, str. 22. K dispozici na: <http://poems-project.com/results/final-report/>.

7 Viz č. 5 výše.

8 Deklarace OSN o odstranění násilí páchaného na ženách z roku 1993; Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí z roku 2011 (Istanbulská úmluva).

9 Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA), 2014: <https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/survey-data-explorer-violence-against-women-survey>.

10 Viz č. 2 výše.

- Všechny členské státy EU využívají vnitrostátní ochranné příkazy jako formu ochrany obětí genderově podmíněného násilí a v praxi jsou vydávány především na ochranu žen v případech týkajících se **partnerského nebo domácího násilí, obtěžování, pronásledování nebo sexuálního napadení**.¹¹

Co říká směrnice EPO?

Podle směrnice o EPO je **EPO** definován jako:

rozhodnutí přijaté justičním nebo rovnocenným orgánem členského státu v souvislosti s ochranným opatřením, na jehož základě justiční či rovnocenný orgán jiného členského státu přijme jakékoli vhodné opatření nebo jakákoliv vhodná opatření podle svého vnitrostátního práva s cílem pokračovat v ochraně chráněné osoby.

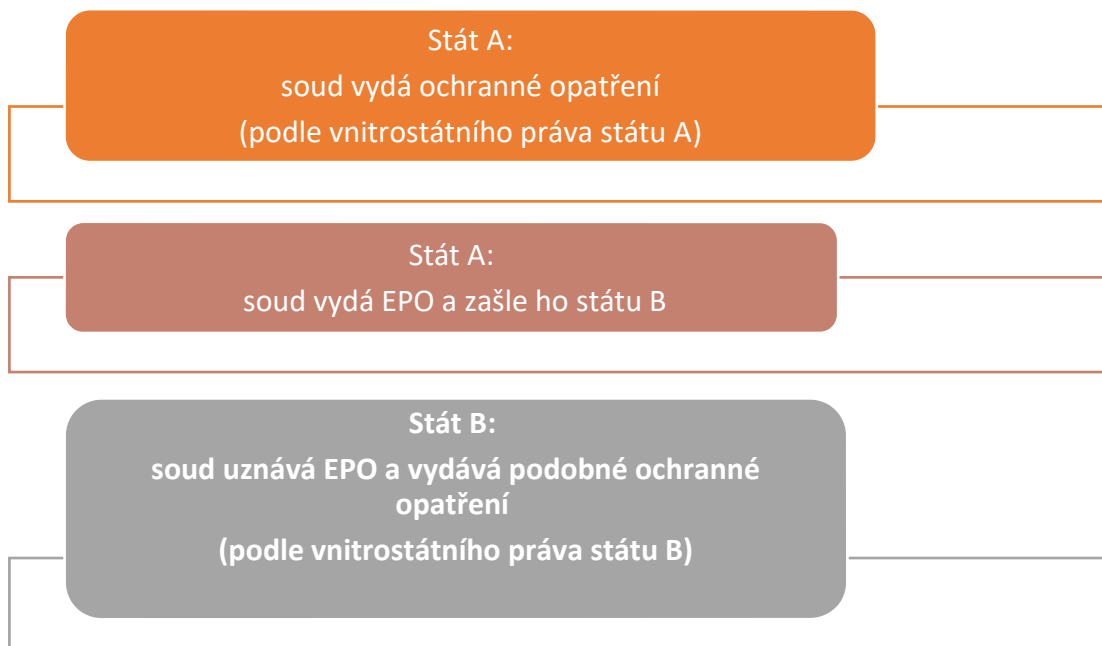
Ochranné opatření je definováno jako:

rozhodnutí v trestních věcech přijaté vydávajícím státem v souladu s jeho vnitrostátním právem hmotným i procesním, jímž se osobě, která představuje nebezpečí, ukládá jeden nebo více zákazů nebo omezení uvedených v článku 5 za účelem ochrany chráněné osoby před trestným činem, který může ohrozit její život, tělesnou nebo duševní integritu, důstojnost, osobní svobodu nebo sexuální integritu.

Základními prvky EPO proto jsou (viz graf/tabulka níže):

- ✓ Rozhodnutí nebo příkaz
- ✓ Převzato justičním (nebo rovnocenným) orgánem během trestního řízení v členském státě (**stát A**)
- ✓ Související s ochranným opatřením (včetně některých zákazů a omezení)
- ✓ Uloženo osobě, která způsobuje nebezpečí (**pachatel**)
- ✓ Ve prospěch chráněné osoby (**oběť**)
- ✓ Zajistit, aby její ochrana pokračovala i v jiném členském státě (**stát B**)

¹¹ tamtéž.

- **vydávajícím státem** se rozumí členský stát, ve kterém bylo přijato ochranné opatření, které tvoří základ pro vydání evropského ochranného příkazu (**stát A**).
- **vykonávajícím státem** se rozumí členský stát, kterému byl evropský ochranný příkaz předán za účelem jeho uznání (**stát B**).

Jaké jsou požadavky na vydání EPO státem A?

- *Stávající ochranné opatření vydané podle vnitrostátních právních předpisů ve státě A (článek 5 směrnice o EPO)*

EPO může být vydán pouze tehdy, pokud bylo ve vydávajícím státě (stát A) *během trestního řízení* přijato ochranné opatření, které pachateli ukládá jeden nebo více z těchto zákazů nebo omezení:

- ✓ zákaz vstupu do určitých lokalit, míst nebo vymezených oblastí, kde oběť pobývá nebo které navštěvuje;
 - ✓ zákaz nebo omezení kontaktů s obětí v jakékoli formě včetně kontaktů prostřednictvím telefonu, elektronické nebo běžné pošty, faxem nebo jakýmkoli jinými prostředky; **nebo**
 - ✓ zákaz nebo omezení týkající se přiblížení se oběti blíže než na předepsanou vzdálenost.
- *Oběť se rozhodla pobývat nebo zdržovat v jiném členském státě (stát B) (článek 6 směrnice o EPO)*
 - ✓ To zahrnuje i pracovní důvody, např. v případech přeshraničního dojíždění nebo cestování.
 - ✓ Soud může při rozhodování o vydání EPO zohlednit délku pobytu.

- ✓ EPO může být vydán *pouze na žádost oběti*.
- Pro podání žádosti o EPO musí oběť vyplnit formulář uvedený v příloze směrnice o EPO (článek 7 směrnice o EPO)
 - ✓ Jedná se o standardní formulář určený k použití ve všech členských státech EU.

Jak je EPO prováděn ve státě B?

Jakmile je EPO předán státu B, příslušný soud ve státě B EPO *uzná a přijme*.

- ✓ Zrychlený postup: uznání EPO je považováno za prioritní a naléhavé.
- ✓ Ve státě B nebude nutné zahájit žádné nové soudní řízení.

Soud státu B však může odmítnout *uznat EPO* z několika důvodů, včetně (článek 10):

- ✓ ochranné opatření se týká jednání, které není trestným činem ve státě B;
- ✓ ochranné opatření neukládá žádné z omezení stanovených v článku 5 směrnice o EPO (viz výše).

Jakmile soud státu B uzná EPO:

- ✓ Podle svého vnitrostátního práva může přijmout jakékoli ochranné opatření, které v nejvyšší možné míře odpovídá ochrannému opatření přijatému ve státě A.
- ✓ To znamená, že ochrana ve státě B musí být rovnocenná ochraně poskytované ochranným opatřením vydaným ve státě A (článek 9 směrnice o EPO).

Komu může EPO pomoci?

Máte právo požádat o EPO, pokud:

- ✓ jste obětí trestného činu, včetně genderově podmíněného násilí, jako je partnerské nebo domácí násilí, obtěžování, pronásledování nebo sexuální napadení
- ✓ vztahuje se na vás vnitrostátní ochranný příkaz vydaný soudem [nebo rovnocenným orgánem] v rámci trestního řízení a zahrnuje jednu nebo více z těchto podmínek:
 - zakazuje pachateli vstupovat do určitých míst nebo vymezených oblastí, kde pobýváte nebo které navštěvujete, např. váš domov, vaše pracoviště;
 - zakazuje nebo omezuje pachateli, aby vás jakoukoli formou kontaktoval; **nebo**
 - zakazuje pachateli přiblížit se k vám na menší než předepsanou vzdálenost
- ✓ plánujete cestovat nebo se přestěhovat do jiného členského státu v rámci EU (s výjimkou Irska a Dánska).

Poznámka:

Pokud v současné době využíváte ochranný příkaz vydaný **občanskoprávním** soudem během občanskoprávního řízení a plánujete cestovat nebo se přestěhovat do jiného členského státu, nebudete **moci požádat o EPO**. Občanskoprávní ochranné příkazy jsou **uznávány a vymáhány** podle nařízení [č. 606/2013](#)

[o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech](#),¹² tím že vyplníte standardní [osvědčení](#)¹³ a předložíte je příslušným orgánům členského státu, do kterého chcete vycestovat nebo se přestěhovat. Další informace naleznete zde: https://e-justice.europa.eu/content_mutual_recognition_of_protection_measures-358-en.do.

Další informace o tom, na které ochranné příkazy se vztahuje EPO v Chorvatsku, na Kypru, v České republice, Řecku a Itálii, naleznete v části B níže.

Jak využít EPO?

- Pokud máte ochranný příkaz a chcete cestovat nebo se přestěhovat do jiného členského státu EU, můžete požádat soud svého domovského členského státu nebo členského státu, ve kterém v současné době pobýváte, o vydání EPO vyplněním standardního formuláře (příloha I směrnice o EPO).

Jaký je praktický účinek EPO?

- Vnitrostátní ochranný příkaz vydaný ve váš prospěch bude vykonatelný v každém členském státě EU, do kterého chcete cestovat, přestěhovat se do něj nebo v něm pobývat – to znamená:
 - ✓ můžete cestovat nebo se přestěhovat do jiného členského státu EU *a ochrana bude pokračovat*
 - ✓ můžete využívat rovnocennou úroveň ochrany *v jakékoli zemi* EU (s výjimkou Irska a Dánska).
- Vytváří *zrychlený postup* pro uznávání a vymáhání vnitrostátního ochranného příkazu v jakémkoli jiném členském státě EU, do kterého chcete cestovat, stěhovat se do něj nebo v něm pobývat.

¹² K dispozici na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R0606>.

¹³ Příloha I, k dispozici <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1420543010909&uri=CELEX:32014R0939>

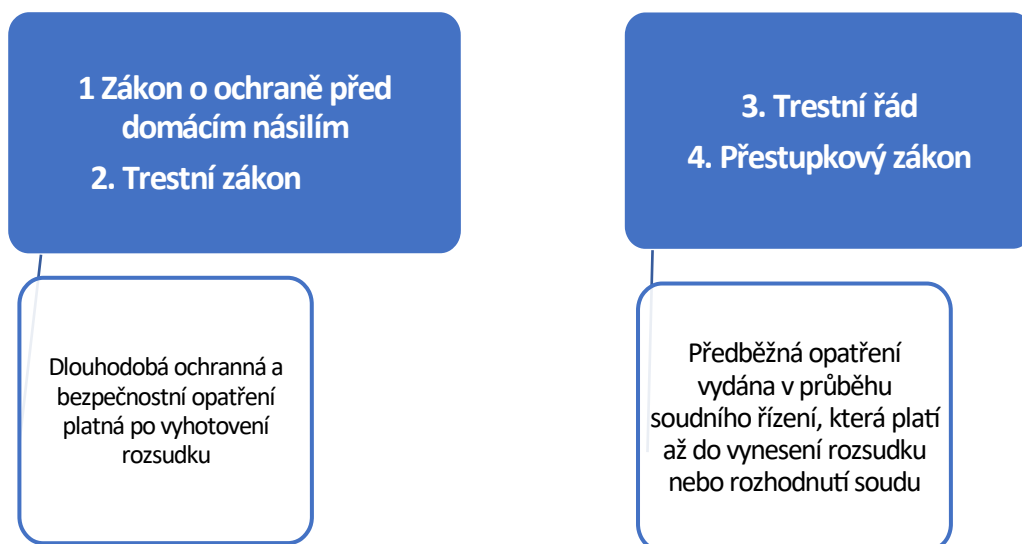
B. Informace specifické pro danou zemi

Chorvatsko

Ochranné příkazy v Chorvatsku

Genderově podmíněné násilí na ženách v Chorvatsku je upraveno především zákonem o Ochranně před domácím násilím (LPDV) a trestním zákoníkem. Ochranné příkazy jsou upraveny prostřednictvím LPDV, trestního zákoníku, trestního řádu a přestupkového zákona.

Typy ochranných příkazů

Zákon o ochraně před domácím násilím stanovuje tato ochranná opatření:

- ✓ Zákaz přiblížení, obtěžování nebo pronásledování oběti (1 měsíc -2 roky),
- ✓ Vykázání ze společného obydlí (1 měsíc -2 roky),
- ✓ Povinná psychosociální léčba pachatele (nejméně 6 měsíců),
- ✓ Povinná léčba závislosti (až 1 rok).

Trestní zákoník ukládá dlouhodobá bezpečnostní opatření, včetně:

- ✓ Zákazu přiblížení, obtěžování nebo pronásledování oběti (1 až 5 let)
- ✓ Vykázání ze společného obydlí (3 měsíce až 3 roky).

Trestní řád stanovuje 11 preventivních opatření, včetně:

- ✓ Zákazu návštěvy určitého místa nebo oblasti,
- ✓ Zákazu přiblížení se k určité osobě,
- ✓ Zákazu navazování nebo udržování kontaktu s určitou osobou,

- ✓ Zákazu pronásledování nebo obtěžování oběti nebo jiné osoby,
- ✓ Vykázání z domova.

Zákon o přestupku stanoví preventivní opatření, včetně:

- ✓ Zákazu návštěvy určitého místa nebo oblasti,
- ✓ Zákazu přiblížení se k určité osobě a zákazu navazování nebo udržování kontaktu s určitou osobou.

Jak jsou tyto ochranné příkazy vydávány?

Ve chvíli, kdy je násilí oznámeno policii, policie rozhoduje na základě podstaty případu, zda násilný čin představuje přestupek nebo trestný čin.

Je-li oznámení vyhodnoceno jako přestupek domácího násilí v rámci LPDV:

Před a během soudu

Předběžná opatření podle **zákona o přestupcích** může **občanskoprávní soud** vydat na dobu trvání soudního řízení.

Policie je může vydat také v případě domácího násilí, a to až na dobu 8 dnů. **Policie** má 8 dní na to, aby podala žalobu a požádala soud o prodloužení doby trvání předběžného opatření.

V případě porušení: pokuta až do výše 10,000 HRK (€1,300).

Před a během soudu

O **ochranná opatření** podle **LPDV** může požádat policie, Centrum sociální péče nebo oběť. Vydává je **občanskoprávní soud**.

Příkaz k vystěhování a zákaz přiblížení lze vydat **do 24 hodin**, pokud je přímo **ohrožena bezpečnost oběti** nebo člena rodiny.

V případě porušení: pokuta ve výši nejméně 3 000 HRK (400 EUR) nebo nejméně 10 dní vězení.

Je-li podáno trestní oznámení podle trestního zákoníku:

Před a během soudu

Před zahájením soudního řízení může **státní zástupce** stanovit předběžná opatření podle **trestního řádu**.

V průběhu soudního řízení může tato opatření stanovit pouze **krajský soud**.

V případě porušení: pachatel půjde do vazby.

Před a během soudu

Státní zástupce nebo oběť mohou během soudního řízení požádat o **bezpečnostní opatření** podle **trestního řádu**.

Vydává je **krajský soud** a jsou vykonána po vynesení rozsudku.

V případě porušení: až dva roky odnětí svobody.

Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU

Evropský ochranný příkaz (EPO) zřízený směrnicí ES 2011/99/EU byl transponován do chorvatských právních předpisů prostřednictvím zákona o justiční spolupráci v trestních věcech s členskými státy Evropské unie.

Vydání EPO – Pokud má oběť ochranný příkaz od chorvatského soudu a plánuje cestovat/stěhovat se do jiného členského státu EU

Pro které ochranné příkazy lze požádat o EPO?

- ✓ **Zákon o ochraně před domácím násilím:** zákaz přiblížení, obtěžování nebo pronásledování oběti a vykázaní ze společné domácnosti.
- ✓ **Trestní zákoník:** zákaz přiblížení, obtěžování nebo pronásledování oběti a vykázaní ze společné domácnosti.
- ✓ **Trestní řád:** zákaz návštěvy určitého místa nebo oblasti, zákaz přiblížení se k určité osobě, zákaz navázání nebo udržování kontaktu s určitou osobou, zákaz pronásledování nebo obtěžování oběti nebo jiné osoby a vykázaní z domova.
- ✓ **Zákon o přestupku:** zákaz návštěvy určitého místa nebo oblasti a zákaz přiblížení se k určité osobě a zákaz navazování nebo udržování kontaktu s určitou osobou.

Kdy lze požádat o EPO?

- ✓ **Pokud má chráněná osoba jeden z ochranných příkazů vydaných chorvatským soudem a plánuje vycestovat nebo se přestěhovat do jiného členského státu EU.**

Kde požádat o EPO?

- ✓ Pro vydání EPO by se oběť nebo její právní zástupce měli přihlásit k okresnímu soudu, u kterého proběhlo řízení o vydání vnitrostátního ochranného příkazu.

Co je potřeba k podání žádosti?

- ✓ Jeden nebo více ochranných příkazů spolu s předepsaným formulářem¹⁴, který obsahuje zákonem předepsané údaje umožňující jeho výkon ve vykonávajícím státě.
- ✓ Osoba může požádat přímo nebo prostřednictvím zákonného zástupce.

Jak dlouho to trvá?

- ✓ Pro vydání nebo uznání EPO v Chorvatsku neexistuje žádná konkrétní lhůta. Zákon pouze stanovuje, že soudce by měl jednat okamžitě a neprodleně. Jediné zpoždění je povoleno, pokud EPO není přeložen do chorvatštiny. V těchto případech lze řízení odložit o 15 dní.
- ✓ V případě odvolání oběti musí soud o tomto odvolání rozhodnout do tří dnů. Není možné současně vydat EPO různým státům, pokud oběť vyjádří úmysl zůstat ve všech z nich.

¹⁴ Předepsaný formulář byl přeložen do chorvatštiny a je součástí zákona o soudní spolupráci, příloha 12. Přístup je k dispozici zde: <https://www.zakon.hr/z/345/Zakon-o-pravosudnoj-suradnji-u-kaznenim-stvarima-s-dr%C5%BEavama-%C4%8Dlanicama-Europske-unije>

Co se stane po vydání EPO?

- ✓ Krajský soud informuje oběť nebo jejího právního zástupce o vydání EPO.
- ✓ Krajský soud informuje a předá EPO vykonávajícímu státu (státu, do kterého oběť plánuje cestovat nebo se stěhovat).
- ✓ Pokud pachatel násilí poruší EPO, musí to vykonávající stát oznámit chorvatským orgánům. Trest za porušení je stejný jako za porušení vnitrostátního ochranného příkazu.

Uznání EPO – pokud má oběť EPO z jiného členského státu a potřebuje, aby ho Chorvatsko uznalo a provedlo

Kdo má na starosti uznávání EPO?

- ✓ Pro uznání EPO vydaného v jiném členském státě EU by oběť nebo její právní zástupce měli požádat okresní soud v místě, kde má nebo zamýšlí mít trvalý nebo dočasný pobyt.

Postup pro uznání EPO

- ✓ Vydávající stát předá EPO chorvatskému okresnímu soudu v místě, kde má oběť bydliště nebo kde ho plánuje mít.
- ✓ Krajský soud toto nařízení uzná a určí, který ochranný příkaz je podle chorvatských vnitrostátních právních předpisů nejvíce podobný tomu, který je uveden v EPO. Tento ochranný příkaz nabývá účinnosti a bude vymáhán v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy.
- ✓ Rozhodnutí o uznání EPO vydá soud neprodleně vydávajícímu státu, oběti, jejímu právnímu zástupci nebo opatrovníkovi a osobě, která představuje nebezpečí, s oznámením právních důsledků porušení těchto opatření.

Co se stane po uznání EPO?

- ✓ Krajský soud musí okamžitě informovat chráněnou osobu. Chráněná osoba musí být rovněž neprodleně kontaktována, pokud je EPO zamítnut a musí být informována o svém právu na odvolání.
- ✓ Policie, která je pověřena implementací, musí informovat vyšetřující soudce o jakémkoli porušení ochranného příkazu.
- ✓ V případě porušení opatření uložených na základě EPO je vyšetřující soudce povinen informovat příslušný orgán vydávajícího nebo dohlížejího státu.

Může se oběť odvolat?

- ✓ Chráněná osoba i pachatel mají tři dny na to, aby se odvolali proti rozhodnutí o uznání EPO.
- ✓ Okresní soud má 3 dny na rozhodnutí.

Užitečné kontakty

- **Ústřední orgán:** Ministerstvo spravedlnosti a správy <https://mpu.gov.hr/?impaired=0>
- **Nevládní organizace:** Autonomní dům žen Záhřeb – Ženy proti násilí páchanému na ženách <https://www.azkz.net/>
- **Podpora obětem (všechny trestné činy):** Služba na podporu obětí a svědků Chorvatsko <https://pzs.hr/>
- **Chorvatská advokátní komora:** <http://www.hok-cba.hr/>
- **Oprávnění poskytovatelé primární bezplatné právní pomoci v Chorvatsku:**
<https://mpu.gov.hr/gradjani-21417/besplatna-pravna-pomoc/ovlastene-udruge-i-pravne-klinike-za-pruzanje-primarne-pravne-pomoci/6190>

Kypr

Ochranné příkazy na Kypru

- ✓ Na Kypru mohou být ochranné příkazy ukládány podle **trestního a občanského práva**.
- ✓ Podle **trestního práva** jsou právní předpisy upravující vydávání ochranných příkazů:
- ✓ **Zákony o násilí v rodině (prevence a ochrana obětí) z let 2000 a 2004 (ve znění pozdějších předpisů)**: tyto umožňují vydání ochranných příkazů konkrétně pro obětem **domácího násilí a násilí v rodině**;
- ✓ **Zákon o prevenci a boji proti sexuálnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii z roku 2014**: tyto ochranné příkazy jsou vydávány na ochranu a pomoc dětských obětí **sexuálního zneužívání a/nebo sexuálního vykořisťování mladších 18 let**; a
- ✓ **Zákon o násilí páchaném na ženách z roku 2021**: ochranné příkazy jsou vydávány speciálně pro ženy, které jsou **oběti genderově podmíněného násilí**.
- Na Kypru existují podle **trestního práva** tato ochranná opatření:
 - ✓ **Předběžné nebo dočasné soudní příkazy** vydané proti pachateli;
 - ✓ **Předběžné nebo dočasné odebrání** oběti, která je nezletilou osobou, ze společného obydlí nebo z místa bydliště;
 - ✓ **Příkaz k odebrání** nezletilé osoby ze společného obydlí nebo z místa bydliště;
 - ✓ **Soudní zákazy styku** vydané proti pachateli.
- **Předběžné soudní zákazy styku a předběžné příkazy k odebrání** jsou dočasná opatření, která jsou vydávána před *trestním řízením* po dobu až 8 dnů. Soud může prodloužit dobu trvání předběžných ochranných příkazů o dalších 8 dnů za předpokladu, že celková doba trvání nepřesáhne 24 dnů před podáním trestního oznámení proti pachateli. Je-li vydáno podle článků 30 a 31 zákona o násilí na ženách z roku 2021, může celková doba trvání předběžného opatření činit až 60 dnů před podáním trestního oznámení.
- **Příkazy k odebrání a soudní zákazy styku** se vydávají v případě, že je na pachatele *podáno trestní oznámení* nebo *v případě odsouzení pachatele*. Doba trvání příkazů k odebrání a soudních zákazu styku určuje soud případ od případu.
- V **občanském právu** se ochranné příkazy vydávají v rámci rodinného práva podle **zákona o vztazích rodičů a dětí z roku 1990 (ve znění pozdějších předpisů)**: jedná se o *příkaz k částečné nebo plné péči o nezletilou osobu vydaný jednomu rodiči nebo opatrovníkovi*.
 - ✓ Tento ochranný příkaz se vztahuje na nezletilé osoby, tj. *děti mladších 18 let*;
 - ✓ Tento ochranný příkaz může být vydán, pokud jeden nebo oba rodiče neplní nebo nejsou schopni plnit své povinnosti rodičovské péče, *například z důvodu domácího násilí*, nebo pokud byl jeden z rodičů odsouzen za trestný čin, který se týká života, zdraví nebo mravnosti nezletilé osoby.

Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU

Směrnice o EPO byla na Kypru v roce 2015 transponována do vnitrostátního práva [zákonem 156\(I\)/2015 o evropském ochranném příkazu z roku 2015](#). Ten odpovídá ustanovení směrnice o EPO.

Proces podávání žádostí o EPO

Kdo může požádat o EPO?

Oběť, na kterou se vztahuje ochranný příkaz vydaný okresním soudem na Kypru během trestního řízení, může u téhož soudu podat žádost o vydání EPO.

Jaké jsou požadavky na vydání EPO?

- ✓ Okresní soud může vydat EPO pouze tehdy, pokud stávající ochranný příkaz ukládá pachateli jedno nebo více z těchto omezení:
- ✓ zákaz vstupu do určitých lokalit, míst nebo vymezených oblastí, kde oběť pobývá nebo které navštěvuje;
- ✓ zákaz nebo omezení kontaktů s obětí v jakékoli formě včetně kontaktů prostřednictvím telefonu, elektronické nebo běžné pošty, faxem nebo jakýmkoli jinými prostředky; **nebo**
- ✓ zákaz nebo omezení týkající se přiblížení se oběti blíže než na předepsanou vzdálenost.

a,

oběť,

- ✓ se rozhodne usadit nebo již bydlí v jiném členském státě, **nebo**
 - ✓ se rozhodne pobývat nebo již pobývá v jiném členském státě v rámci EU (s výjimkou Irska a Dánska).
- Při vydávání EPO vezme okresní soud v úvahu délku doby, po kterou má oběť v úmyslu zůstat ve vykonávajícím členském státě, a míru nezbytnosti ochrany.

Kde požádat o EPO?

- ✓ Oběť nebo její právní zástupce by se měli obrátit na stejný okresní soud, který vydal ochranný příkaz.

Co je potřeba k podání žádosti?

- ✓ Stávající ochranný příkaz vydaný okresním soudem, který zahrnuje jedno nebo více z výše uvedených omezení.
- ✓ Oběť se může přihlásit přímo a nevyžaduje právní zastoupení.
- ✓ Žádost o vydání EPO, což je standardní formulář uvedený v příloze 1 zákona [156\(I\)/2015 o evropském ochranném příkazu z roku 2015](#).

Co se stane po vydání EPO?

- ✓ Okresní soud informuje oběť nebo jejího právního zástupce o vydání EPO.
- ✓ Okresní soud informuje a předá EPO vykonávajícímu státu ([stát B nebo] členský stát, do kterého oběť plánuje cestovat nebo se přestěhovat).

Uznání EPO

Jaký je postup pro uznání EPO?

- ✓ Po obdržení EPO vydaného jiným členským státem:
 - v případech, kdy má oběť trvalé bydliště na Kypru, uznává EPO příslušný okresní soud;
 - v případech, kdy oběť nemá trvalé bydliště na Kypru, uznává EPO okresní soud v Nikósii.
- ✓ Okresní soud může přijmout EPO z jiného členského státu v angličtině, nebo v úředních jazycích Kypru.¹⁵
- ✓ Okresní soudy vyřizují EPO přednostně, a to s přihlédnutím ke zvláštním okolnostem případu, jako je naléhavost věci, datum příjezdu oběti na Kypr a pokud možno stupeň ohrožení oběti.

Co se stane po uznání EPO?

- ✓ Jakmile okresní soud uzná EPO, přijme jakákoli ochranná opatření dostupná podle kyperského práva, která v nejvyšší možné míře poskytují rovnocennou ochranu oběti.
- ✓ Okresní soud oznámí oběti, pachateli a vydávajícímu státu rozhodnutí o uznání a výkonu EPO.
- ✓ Pokud pachatel poruší EPO, je okresní soud oprávněn uložit trestní sankce podle kyperského práva.

Může se oběť odvolat?

- ✓ Pokud okresní soud EPO neuzná, má oběť právo se proti rozhodnutí odvolat a požádat o vnitrostátní ochranný příkaz podle kyperského zákona.

Užitečné kontakty

Právní pomoc:

- Kyperská advokátní komora, Tel: +357 22 873300, e-mail: cybar@cytanet.com.cy, webové stránky: <http://www.cyprusbarassociation.org/index.php/en/>
- Kyperská advokátní komora – seznam právníků v oblasti právní pomoci: <https://www.cyprusbar.org/LegalAssistance.aspx>

¹⁵ Výzkumná služba Evropského parlamentu (EPRS), 2017, s.44. K dispozici na:

https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/603272/EPRS_STU%282017%29603272_EN.pdf.

Podpora obětem:

- Asociace pro prevenci a zvládání násilí v rodině (SPAVO): <https://domviolence.org.cy/en/>

Policie:

- Kyperská policie, oddělení domácího násilí a zneužívání dětí, Tel: +357 22 808442, e-mail: domviol.childabuse@police.gov.cy, Webové stránky: <https://www.police.gov.cy/police/police.nsf/All/2913319CAC1AFDB1C22584000041D65F?OpenDocument>

Další užitečné informace:

- Poradní výbor pro prevenci a boj proti násilí v rodině – Užitečné kontakty: http://www.familyviolence.gov.cy/cgibin/hweb?-A=31&-V=links&_VCATEGORY=0000

Česká republika

Ochranné příkazy v České republice

- ✓ V České republice jsou ochranné příkazy, tj., předběžná opatření chránící oběti trestných činů před opakovaným protiprávním jednáním pachatele, upraveny **trestním, občanským a správním zákonem**.
- ✓ Ochranná opatření mohou být použita ve fázi předběžného řízení, nebo jako bezpečnostní opatření uložená ve fázi vynesení rozsudku.
- ✓ Mezi typy ochranných příkazů patří **soudní zákazy styku, zákazy kontaktu** a příkazy k **odebrání** vydané soudem nebo státním zástupcem; a **vykázání** vydané policií proti pachateli jako nouzové opatření.
- ✓ Právní předpisy upravující vydání ochranných příkazů jsou: **trestní řád, zákon o zvláštních řízeních soudních a zákon o Policii ČR**.
- ✓ Podle **trestního práva**:
 - o **Trestní řád**: jsou vydávána ochranná opatření, která pachateli zakazují zejména kontaktovat poškozeného, nejbližší příbuzné nebo jiné osoby (zejména svědky), vstoupit do společného obydlí obývaného společně s poškozeným a jeho bezprostředním okolím a zdržovat se tam.
- ✓ Podle **občanského práva**:
 - o **Zákon o zvláštních řízeních soudních**: tyto ochranné příkazy jsou vydávány speciálně na ochranu **obětí domácího násilí a stalkingu** před pachatelem; ochranné příkazy mohou pachateli nařídit, aby dočasně opustil společné obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nezdržoval se ve společném obydlí nebo do něj nevstupoval, aby se zdržel setkávání s obětí, nebo jejího kontaktování a aby se jakýmkoli způsobem zdržel nežádoucího sledování a obtěžování oběti.
- ✓ Podle **správního práva**:
 - o **Zákon o Policii ČR**: tento zákon předpokládá provedení **vykázání** na ochranu osob, které jsou vystaveny riziku násilí v **podobě útoků na život, zdraví, svobodu nebo mimořádně závažného útoku na lidskou důstojnost**; vykázání provádí policie, která vykáže pachatele ze společného obydlí a jeho okolí; pachatel musí bez zbytečného odkladu opustit společné obydlí a zdržet se vstupu do společného obydlí a kontaktování ohrožené osoby.

Obecně je ponecháno na oběti, aby nahlásila porušení ochranných příkazů. Vykázání a ochranné příkazy vydané podle občanského práva se uplatňují poměrně často, na rozdíl od ochranných příkazů vydaných podle trestního práva, které jsou používány nedostatečně.

Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU

V České republice byla směrnice 2011/99/EU o evropském ochranném příkazu transponována **do zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, který byl změněn zákonem č. 77/2015 Sb.** s účinností od 1. května 2015. Evropský ochranný příkaz je popsán na str. 340–356 tohoto zákona.

Proces podávání žádostí o EPO

Pro které ochranné příkazy lze požádat o EPO?

- ✓ O EPO lze požádat u ochranných příkazů, které ukládají omezení pouze podle trestního práva.

Kdo může požádat o EPO?

- ✓ České právo stanoví, že EPO vydává soud na žádost chráněných osob, tedy obětí.

Kde požádat o EPO?

- ✓ Oběť může požádat o EPO buď u příslušného orgánu vydávajícího státu, nebo u příslušného orgánu vykonávajícího státu. V České republice je příslušným orgánem okresní soud nebo státní zástupce.

Jaké jsou požadavky na EPO?

- ✓ Před vydáním EPO je justiční orgán povinen ověřit, zda ochranný příkaz, na jehož základě má být vydán, ukládá omezení pouze podle trestního práva. Soudní orgán rovněž přihledne k délce doby, po kterou má oběť v úmyslu se usadit nebo pobývat v jiném členském státě, jakož i k závažnosti potřebné ochrany.

Co je potřeba k podání žádosti?

- ✓ Jeden nebo více ochranných příkazů spolu s předepsaným formulářem, který obsahuje údaje předepsané zákonem, které umožňují její výkon ve vykonávajícím státě (stát, do kterého oběť plánuje vycestovat nebo se stěhovat).
- ✓ Osoba může požádat přímo nebo prostřednictvím zákonného zástupce.

Jak dlouho to trvá?

- ✓ Zákon neupřesňuje žádné lhůty pro rozhodnutí; existuje pouze povinnost rozhodnout bez zbytečného prodlení.

Co se stane po vydání EPO?

- ✓ Okresní soud informuje oběť o vydání EPO.
- ✓ Okresní soud informuje a předá EPO vykonávajícímu státu (státu, do kterého oběť plánuje vycestovat nebo se stěhovat).
- ✓ Je-li žádost o vydání EPO zamítnuta, má oběť právo podat proti takovému rozhodnutí stížnost.

Uznání EPO

Jaký je postup pro uznání EPO?

- ✓ Po obdržení EPO vydaného jiným členským státem je okresní soud v místě, kde oběť (dočasně) přebývá, příslušný vydat rozhodnutí o uznání EPO.
- ✓ Před vydáním EPO je soudní orgán povinen ověřit, zda ochranný příkaz, na jehož základě má být vydán, ukládá omezení pouze podle **trestního práva**; zároveň zjišťuje, zda je popsán jednání v České republice trestné.
- ✓ Okresní soud musí vydat dvě (2) rozhodnutí:
 - 1. o uznání EPO, a
 - 2. o přijetí podobných ochranných opatření, která jsou stanovena trestním řádem.
- ✓ Zákon neupřesňuje žádné lhůty pro rozhodnutí; je pouze povinen činit bez zbytečného odkladu.
- ✓ Okresní soud neuzná EPO, pokud byl EPO vydán na základě jednání, které není v České republice trestným činem.

Co se stane po uznání EPO?

- ✓ Okresní soud je povinen informovat oběť, pachatele a příslušný orgán vydávajícího státu o přijatých opatřeních.

Může se oběť odvolat?

- ✓ Pokud okresní soud EPO neuzná, okresní soud musí informovat oběť o možnosti požádat o předběžné opatření podle českého trestního práva.
- ✓ Oběť má právo se proti takovému rozhodnutí odvolat.

Užitečné kontakty

Neziskové organizace pomáhající obětem domácího a sexuálního násilí:

- **ACORUS, z. ú.** je pražská organizace nabízející pomoc s jednoduchými právními podáními a spolupracující s externími právníky (info@acorus.cz, <http://www.acorus.cz/>).
- **Persefona, z. s.** se sídlem v Brně zajišťuje komplexní služby pro oběti, včetně právní pomoci, pro Jihomoravský kraj (poradna@persefona.cz, <https://www.persefona.cz/>).
- **proFem, o. p. s. – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí** poskytuje komplexní právní, sociální a psychologickou pomoc v pobočkách v Praze, Berouně, Příbrami a Benešově (info@profem.cz, <https://www.profem.cz/>).

Neziskové organizace pomáhající obětem trestných činů:

- **Bílý kruh bezpečí, z. s.** působí v různých českých městech (například Olomouc, Ostrava, Pardubice, České Budějovice, Jihlava atd.), nabízí právní podporu a spolupracuje s externími právníky (bkb@bkb.cz, <https://www.bkb.cz/>).
- **In IUSTITIA, o. p. s.** se zaměřuje na oběti trestných činů z nenávisti a nabízí právní a sociální služby v Praze a Brně (in-ius@in-ius.cz, <https://www.in-ius.cz/>).

Neziskové organizace pomáhající cizincům a migrantům:

- **Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU), z. s.** působící v Praze, Brně, Hradci Králové, Plzni a Ostravě, nabízí pomoc migrantům nebo žadatelům o azyl v právních záležitostech souvisejících se statutem cizince a může také koordinovat právní zastupování (opu@opu.cz, <https://www.opu.cz/>).
- **Sdružení pro integraci a migraci (SIMI), o. p. s.** pomáhá cizincům a migrantům žijícím v České republice a poskytuje jim komplexní právní podporu v několika jazycích (poradna@migrace.com, <https://www.migrace.com/>).

Advokáti

- **Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů** je veřejná databáze vedená Ministerstvem spravedlnosti, která obsahuje seznam advokátů pomáhajících obětem trestných činů a násilí (<https://otc.justice.cz/verejne/seznam.jsf>).
- **Česká advokátní komora** je profesní organizace advokátů a může být užitečná při hledání právního zástupce (<https://www.cak.cz/>).

Řecko

Ochranné příkazy v Řecku

V Řecku se právní předpisy upravující ukládání ochranných příkazů řídí hlavně **občanským** a **trestním právem**.

- ✓ Podle občanského práva jsou právní předpisy upravující ukládání ochranných příkazů:
 - **Občanský soudní řád**: ochranné příkazy mohou být vydány ve formě **bezpečnostních opatření** a jsou **dočasné**; tyto ochranné příkazy mohou nařídít *vykázání pachatele ze společného obydlí, přemístění, zákaz přiblížení se k bydlišti nebo pracovním prostorám oběti nebo k bydlišti blízkých příbuzných/škol dětí a azylových domů*; a
 - **Zákon o domácím násilí (3500/2006)**: ochranné příkazy jsou vydávány konkrétně na ochranu **obětí domácího násilí**.
- ✓ Podle **trestního práva** jsou právní předpisy upravující vydávání ochranných příkazů:
 - **Trestní zákoník a trestní řád**: ochranné příkazy se vydávají ve formě **omezujících podmínek** uložených (údajnému) pachateli, mezi které (mimo jiné) patří *zákaz vycestovat nebo pobývat na určitém místě nebo v zahraničí a zákaz sdružovat se s určitými osobami nebo se s nimi setkávat*.
 - **Omezující podmínky** mohou být uloženy *před soudním řízením, během uložení trestu trestním soudem nebo v době vykonávání trestu*. O jejich uložení, podmínkách a délce trvání, a to v závislosti na fázi trestního řízení, rozhoduje vyšetřovatel, trestní soud nebo komise soudců.
- ✓ **Porušení ochranného příkazu** vydaného soudním rozhodnutím podle trestního nebo občanského práva je trestným činem, za který lze uložit **trest odnětí svobody až na tři roky**.
- ✓ Podle **zákona o domácím násilí (D.V)** mohou civilní nebo trestní soudy uložit jak bezpečnostní opatření, tak omezující podmínky proti pachateli domácího násilí, pokud je to považováno za nezbytné k ochraně fyzické a duševní integrity oběti. A co je nejdůležitější, jejich trvání není specifikováno a v zákoně o D.V.; je uvedeno, že "jsou uloženy na tak dlouho, jak je nutné", až do jejich zrušení, nahrazení nebo změny příslušným soudním orgánem. V případě porušení výše uvedených opatření/omezení je stanoven trest odnětí svobody.

Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU

Směrnice o EPO byla v Řecku v roce 2016 transponována do vnitrostátního práva [zákonem 4360/2016 o evropském ochranném příkazu z roku 2015](#). Odráží většinu ustanovení směrnice o EPO.

Proces podávání žádostí o EPO

Kdo může požádat o EPO?

- ✓ Oběť, na kterou se vztahuje ochranný příkaz vydaný soudním orgánem (soudcem nebo státním zástupcem) v Řecku během trestního nebo občanskoprávního řízení, může podat státnímu zástupci (soudu 1. stupně nebo odvolacímu soudu, v závislosti na případě) žádost o vydání EPO.

Jaké jsou požadavky na vydání EPO?

- Příslušný žalobce může vydat EPO pouze tehdy, pokud stávající ochranný příkaz ukládá pachateli jedno nebo více z následujících omezení:
 - ✓ zákaz vstupu do určitých lokalit, míst nebo vymezených oblastí, kde oběť pobývá nebo které navštěvuje;
 - ✓ zákaz nebo omezení kontaktů s obětí v jakékoli formě včetně kontaktů prostřednictvím telefonu, elektronické nebo běžné pošty, faxem nebo jakýmkoli jinými prostředky; nebo
 - ✓ zákaz nebo omezení týkající se přiblížení se oběti blíže než na předepsanou vzdálenost;

a oběť (následovaná stejným pachatelem)

- ✓ se rozhodne usadit nebo již bydlí v jiném členském státě, nebo
- ✓ se rozhodne pobývat nebo již pobývá v jiném členském státě v rámci EU (s výjimkou Irska a Dánska).

Vydání EPO: Pokud má oběť ochranný příkaz od řeckého soudního orgánu a plánuje cestovat/stěhovat se do jiného členského státu EU

Pro které ochranné příkazy lze požádat o EPO?

- ✓ **Podle trestního práva a trestního řádu** jsou indikativně poskytovány **omezující podmínky**, jako například: zákaz pobytu nebo pobytu na určitém místě/v zahraničí a zákaz sdružovat se s určitými osobami nebo se s nimi setkávat
- ✓ **Podle občanského práva a občanského soudního řádu** jsou následující ochranná opatření indikativně stanovena ve formě bezpečnostních opatření; vykázaní obviněného ze společného obydlení, přemístění, zákaz přístupu do bydliště nebo pracovních prostor žadatele nebo bydliště blízkých příbuzných/školy dítěte a azylových domů.
- ✓ **Podle zvláštních ustanovení zákona o domácím násilí**: mohou být zavedeny všechny výše uvedené omezující podmínky a bezpečnostní opatření, tak aby byla oběť lépe chráněna

Kdy lze požádat o EPO?

- ✓ Pokud má chráněná osoba jeden z ochranných příkazů vydaných řeckým soudním orgánem a plánuje cestovat nebo se přestěhovat do jiného členského státu EU.

Kde požádat o EPO

- ✓ O vydání EPO mohou oběti nebo jejich zástupce žádat u státního zástupce soudního orgánu v Řecku, který vydal ochranný příkaz, nebo u příslušného orgánu vykonávajícího státu, kam se oběť přestěhovala a pobývá. V Řecku je příslušným orgánem pro přijímání žádosti a vydání EPO žalobce

1. nebo 2. stupně (odvolacího) soudu, kde byl ochranný příkaz vydán (vyšetřovatelem, soudem nebo soudcovskou radou).

Co je potřeba k podání žádosti?

- ✓ Státní zástupce vydá EPO na žádost oběti a/nebo jejího zástupce. EPO se sestavuje podle zvláštního formuláře uvedeného v příloze 1 směrnice a zákona 4360/2016 a měl by být přeložen do úředního jazyka vykonávajícího státu.

Jak dlouho to trvá?

- ✓ Pro vydání EPO neexistuje žádná zvláštní lhůta. Řecké právo pouze stanoví, že před vydáním EPO má pachatel právo být vyslechnut a napadnout vnitrostátní ochranné opatření, pokud mu tato šance nebyla poskytnuta dříve. V takovém případě je předvolán, aby se dostavil k příslušnému státnímu zástupci 48 hodin předem, a má právo obdržet lhůtu až 48 hodin na to, aby písemně předložil svá stanoviska.

Co se stane po vydání EPO?

- ✓ Státní zástupce písemně uvědomí oběť a EPO předá příslušnému orgánu vykonávajícího státu (státu, do kterého oběť plánuje cestovat nebo se stěhovat)
- ✓ Pokud pachatel poruší EPO, vykonávající stát to musí oznámit státnímu zástupci, který jej vydal. Za porušení je podle řeckého práva trest odnětí svobody až na dva roky.

Uznání EPO – pokud má oběť EPO z jiného členského státu a potřebuje, aby jej Řecko uznalo a vykonalo

Kdo je zodpovědný za uznání EPO?

- ✓ O uznání EPO vydaného jiným členským státem EU by oběti nebo jejich zástupce měli požádat u státního zástupce v místě, kde mají v úmyslu mít trvalý nebo dočasný pobyt nebo ho tam již mají.

Postup pro uznání EPO

- ✓ Příslušný orgán vydávajícího státu předá řeckému prokurátorovi EPO přeložené do řečtiny.
- ✓ Očekává se, že státní zástupce bez zbytečného odkladu uzná EPO a určí, která ochranná opatření jsou podle řeckých právních předpisů nejvíce podobná opatřením uvedeným v EPO. Tento ochranný příkaz nabývá účinnosti a bude vymáhán v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy.
- ✓ Domnívá-li se státní zástupce, že ochranné opatření, které je uvedeno v obdrženém EPO, není dostatečné a vhodné k zajištění trvalé ochrany oběti, může požádat smírčí soud tří soudců, aby opatření upravil nebo uložil jakékoli jiné opatření stanovené vnitrostátním právem pro stejný trestný čin.
- ✓ Státní zástupce je povinen informovat oběť, pachatele a příslušný orgán vydávajícího státu o přijatých (nových) opatřeních a důsledcích jejich porušení.

Co se stane po uznání EPO?

- ✓ Státní zástupce musí neprodleně informovat oběť. Oběť musí být rovněž neprodleně kontaktována, pokud je EPO zamítnut a musí být informována o svém právu na odvolání.
- ✓ V případě porušení ochranných opatření uložených na základě EPO je státní zástupce povinen informovat příslušný orgán vydávajícího státu na základě zvláštního formuláře uvedeného v příloze 2 směrnice a řeckého práva.

Může se oběť odvolat?

- ✓ Oběť má desetidenní lhůtu na odvolání proti zamítnutí rozhodnutí o uznání EPO řeckým žalobcem ve vykonávajícím státě. Zůstává jim však právo požádat o ochranná opatření podle řeckého zákona.

Užitečné kontakty

- Ústřední orgán: Ministerstvo spravedlnosti pro transparentnost a lidská práva (evropská a mezinárodní spolupráce) Vedoucí odboru pro evropské a mezinárodní záležitosti, pí Kara: tel: 213 1307088 (-7236) MKara@justice.gov.gr
- Nejvyšší státní zástupce – Odbor mezinárodních vztahů a celoživotního vzdělávání státních zástupců, tel. 210 6411528

Podpora obětem:

- Výzkumné centrum pro rovnost žen a mužů (KETHI) <https://www.kethi.gr/en>
- Generální sekretariát pro demografii a rodinnou politiku a rovnost žen a mužů <https://www.isotita.gr/>, linka pomoci SOS: 15 900
- Svaz ženských asociací prefektury Heraklion (UWAH) <https://kakopoiisi.gr/>, LINKA pomoci SOS: 801 11 16000
- **Nezisková organizace Diotima** <https://diotima.org.gr/en/legal>, e-mail: diotima@otenet.gr, tel: 210-3244380 (advokátka paní Apostolaki)

Itálie

Ochranné příkazy v Itálii

- ✓ V Itálii mohou být ochranné příkazy vydávány podle **správního, občanského a trestního práva** a vztahují se na **konkrétní druhy trestných činů, jako je stalking, ublížení na zdraví, domácí násilí a sexuální násilí**.
- ✓ K základním právním prostředkům, kterými se řídí vyřizování ochranných příkazů, patří italský **trestní zákoník, trestní řád a občanský zákoník**.
- ✓ Kromě toho existují zvláštní zákony o **genderově podmíněném a domácím násilí**, které stanovuje vydávání ochranných příkazů:
- ✓ **Zákon č. 154 ze dne 4. dubna 2001** zavedl do italského právního systému hlavní opatření a pravidla pro ochranné příkazy.
- ✓ **Zákonná vyhláška č. 11 ze dne 23. února 2009** zavedla trestný čin stalkingu, (stalking, článek 612 dodatku trestního zákoníku), poskytuje obětem informace o centrech pomoci a zavádí bezplatné telefonní číslo vedené u Předsednictví italské soudní rady – odboru pro rovné příležitosti.
- ✓ **Vyhláška č. 93 ze dne 14. srpna, 2013** (dále jen "zákon o femicidě") zavedl do systému naléhavé vykázaní ze společného obydlí, jakož i zpřísnění sankcí a ustanovení o nových přitěžujících okolnostech: násilí páchané na těhotných ženách; špatné zacházení v rodinách; fyzické násilí proti nezletilým nebo v jejich přítomnosti; násilí páchané manželem či bývalým manželem – nebo těmi, kteří mají nebo měli vztah s obětí, i když neexistuje manželské nebo partnerské soužití. Kromě toho byla na náklady státu poskytnuta bezplatná právní pomoc obětem špatného zacházení v rodinách, mrzačení žen, skupinového sexuálního násilí a stalkingu. A v neposlední řadě, musí být jakákoli změna nebo zrušení opatření proti pachateli, včetně příkazů k propuštění, oběti písemně sdělena jako varování.
- ✓ **Zákon č. 69 ze dne 19. července 2019** zavádí zvýšení trestů a přitěžující okolnosti, větší pohotovost při řešení trestního řízení, specifické kurzy odborné přípravy pro různé policejní sbory. Zákon také zavádí čtyři nové trestné činy: porušení příkazů k vykázaní z domácnosti a zákazů přiblížení se na místa navštěvovaná poškozenými; deformaci vzhledu osoby trvalými poraněními obličeje, úmyslný násilný trestný čin, který opravňuje oběť k odškodnění od státu; nedovolené šíření sexuálně explicitních fotografií nebo videí bez souhlasu zachycených osob (revenge porn); zneužívání rodinných, domácích, pracovních nebo nadřizovaných vztahů vyplývajících z péče o osobu v důsledku lékařského ošetření, odborné přípravy nebo vzdělávání, dohledu nebo zadržení, k podnícení osoby k uzavření manželství nebo registrovaného partnerství.

Typy ochranných příkazů

- ✓ **Správní ochranný příkaz.** Jedná se o ústní varování vydané kvestorem¹⁶. Řízení začíná tím, že oběť představí trestné činy domácího násilí a po posouzení okolností domácího násilí je pachatel slovně napomenut orgánem a vyzván k řádnému jednání, které je v souladu se zákonem. Mohou být rovněž přijata opatření týkající se zbraní, střeliva a řidičských průkazů. Aby se zabránilo opakování trestného

¹⁶ Vysoký úředník italského Ministerstva vnitra, který je v rámci provincie ve spolupráci s prefektem (zástupce vlády na území) odpovědný za technickou koordinaci policejních služeb a veřejného pořádku.

činu, informuje kvestor neprodleně pachatele o službách dostupných v dané lokalitě, včetně rodinných poradenských center, služeb duševního zdraví a zařízení pro léčbu závislostí.

✓ **Občanskoprávní ochranné příkazy**

Účelem občanskoprávních opatření je reagovat na domácí násilí nikoli s ohledem na budoucí trest (jako v trestních věcech, kdy má předběžné opatření vliv na zahájení trestního řízení), ale na rychlé a preventivní opatření zajišťující přerušování domácího násilí a snížení rizika opakování takového násilí.

Pokud jednání manžela/manželky nebo jiného člena domácnosti vážně poškozuje fyzickou nebo morální integritu nebo svobodu druhého manžela/manželky nebo jiného člena domácnosti, soudce na žádost poškozené strany usnesením nařídí manželovi/manželce nebo jinému členu domácnosti, jejichž chování poškozuje fyzickou nebo morální integritu nebo svobodu druhého manžela/manželky nebo jiného člena domácnosti, zdržet se takového jednání a nařídí vykázaní manžela/manželky nebo jiného člena domácnosti, který se dopustil násilného jednání, z domácnosti a v případě potřeby nařídí, aby se nepřibližoval k místům, která oběť obvykle navštěvuje (zejména pracoviště, vlastní domácnost nebo domácnost jiných blízkých příbuzných nebo jiných osob a škol dětí), pokud manžel/manželka nebo jiný člen domácnosti nemusí navštěvovat místo pro pracovní účely.

Soudce může rovněž nařídít, aby do věci vstoupily sociální služby na daném území nebo středisko rodinné mediace, jakož i sdružení, jejichž účelem je podpora a ubytování žen a nezletilých nebo jiných obětí zneužívání a týrání. Tyto orgány mohou požadovat pravidelné vyplácení příspěvku, který je vyplácen členům domácnosti, a to i tím způsobem, že jej vyplácí přímo zaměstnavatel osoby, která představuje nebezpečí.

Doba trvání ochranného příkazu nesmí přesáhnout jeden rok a může být na žádost poškozeného prodloužena pouze tehdy, pokud existují závažné důvody a pouze po nezbytně nutnou dobu.

✓ **Trestněprávní ochranná opatření**

Tato opatření zavedl zákonodárce ve formě "preventivních opatření", konkrétně donucovacích opatření na svobodě obviněných, proti nimž byly předloženy přesvědčivé důkazy o vině. Ochranné příkazy si vyžádá státní zástupce a soudce je ukládá k předběžnému vyšetřování.

Jedno předběžné opatření spočívá ve vykázaní z domácnosti: v takovém případě musí žalovaný okamžitě opustit společné obydlí (to se vztahuje *i na de facto rodiny* nebo formy soužití, které nemusí být nutně stabilizovány¹⁷). Existuje-li riziko ohrožení bezpečnosti poškozeného nebo jeho blízkých příbuzných, může soudce požadovat, aby se obviněný nepřibližoval k místům, která jsou obvykle navštěvována poškozenou osobou: pracoviště, domácnost poškozeného nebo blízký příbuzných.

Další opatření upravuje zákaz přiblížení nebo povinnost udržovat určitou vzdálenost od míst, která obvykle navštěvuje poškozený a jeho blízcí příbuzní: za tímto účelem lze rovněž použít kontrolu prostřednictvím elektronických prostředků nebo jiných technických nástrojů (např. elektronický náramek) (ale pouze v případě domácího vězení a se souhlasem žalovaného).

¹⁷ Zákon č. 54 ze dne 4.dubna 2001, který toto ustanovení zavedl, výslovně odkazuje na předpisy zaměřené na boj proti násilí 'v rodinných vztazích'.

Při porušení popsanych povinností nebo preventivních opatření lze uložit trest odnětí svobody od šesti měsíců do tří let.

Prostřednictvím sdělení o uvedených opatřeních je poškozený informován o právu požádat o vydání evropského ochranného příkazu (EPO), aby se mohl přestěhovat do jiného členského státu, a aby měl prostřednictvím EPO právo využívat ochranného příkazu podobného tomu původnímu, aniž by musel zahájit nový proces.

Status EPO a směrnice ES 2011/99/EU

Evropské právní předpisy (směrnice 2011/99/EU) byly v Itálii transponovány **legislativním nařízením č. 9 ze dne 11. února 2015**.

Proces podávání žádosti o EPO

Pro které ochranné příkazy lze požádat o EPO?

- ✓ EPO se vydává v souvislosti s trestními ochrannými příkazy.

Kdo může požádat o EPO?

- ✓ Chráněná osoba, která uvedla, ve kterém jiném členském státě má v úmyslu zůstat.

Jaké jsou požadavky na EPO?

Soudy jsou příslušné k vydání EPO:

- ✓ Po vydání ochranného příkazu ve prospěch oběti během trestního řízení soudce informuje oběť o možnosti požádat o EPO;
- ✓ Stejný soudce rozhodne na žádost oběti, zda vydá EPO. Oběť musí uvést místo svého pobytu, kde má v úmyslu zůstat.
- ✓ Proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o EPO se může oběť odvolat k Nejvyššímu kasačnímu soudu.
- ✓ Soudní orgán, který vydal EPO, zašle příkaz Ministerstvu spravedlnosti za účelem jeho vydání příslušnému orgánu vykonávajícího státu po přeložení EPO do jazyka tohoto státu. Pokud vykonávající stát neuznává EPO, bude o tom chráněná osoba informována.

Kde požádat o EPO?

- ✓ Oběť nebo její právní zástupce by měli podat návrh stejnému soudci, který v trestním řízení nařídil vydání ochranného příkazu.

Co je potřeba k podání žádosti?

- ✓ Žádost musí podat chráněná osoba nebo její zákonný zástupce. Je nutné uvést místo, kde si osoba přeje pobývat, délku a důvody pobytu, neuvedení těchto údajů může být sankcionováno.

Jak dlouho to trvá?

- ✓ Nejsou žádné časové limity. Proti rozhodnutí o zamítnutí nebo prohlášení žádosti za nepřípustnou se lze odvolat k Nejvyššímu kasačnímu soudu, který musí rozhodnout do 15 dnů od obdržení písemností. Pokud soud anulují zamítnutí a věc vrátí soudci, ten musí rozhodnout do 20 dnů od obdržení písemností.

Co se stane po vydání EPO?

- ✓ Soudní orgán, který vydal EPO, zašle příkaz Ministerstvu spravedlnosti za účelem jeho vydání příslušnému orgánu vykonávajícího státu po převedení EPO do jazyka tohoto státu.
- ✓ Pokud vykonávající stát neuznává EPO, bude o tom chráněná osoba informována.

Uznání EPO

Jaký je postup pro uznání EPO?

- ✓ Pro uznání a výkon EPO vydaného v jiném členském státě musí oběť podat žádost v italském jazyce Ministerstvu spravedlnosti, které ji poté předá odvolacímu soudu, v jehož obvodu oběť prohlásila, že zůstane nebo chce zůstat.

Co se stane po uznání EPO?

- ✓ Je-li EPO uznán, použije se opatření podle vnitrostátního práva na stejné úrovni jako opatření vydávající země. Ministerstvo spravedlnosti informuje oběť, pachatele, příslušný orgán vydávajícího státu, justiční policii a sociální služby místa, kde oběť oznámila svůj záměr usadit se.
- ✓ Sdělení musí být napsáno v jazyce, kterým mluví oběť a pachatel, a musí být učiněno tak, aby pachateli nebyla sdělena adresa a kontaktní údaje oběti.
- ✓ V případě, že pachatel poruší požadavky ochranného příkazu, uvědomí o tom justiční policie odvolací soud, který v takovém případě může uplatnit závažnější dočasné opatření. Soudní dvůr informuje příslušný orgán státu, který EPO vydal, o porušení, kterého se dopustil. Oznámení bude zasláno ve standardní formě v jazyce vydávajícího státu.
- ✓ Nejsou-li splněny určité právní podmínky, nelze EPO uznat: v takovém případě o tom justiční orgán uvědomí Ministerstvo spravedlnosti, které neprodleně uvědomí příslušný orgán vydávajícího státu.

Může se oběť odvolat?

- ✓ Proti rozhodnutí o zamítnutí se lze odvolat k Nejvyššímu kasačnímu soudu.

Užitečné kontakty

Ústřední orgán pro EPO:

- Ministerstvo spravedlnosti – Úřad II – Mezinárodní spolupráce, Via Arenula 70 - 00186 Roma e-mail: cooperation.dginternazionale.dag@giustizia.it

Národní orgán pro boj proti násilí a genderově podmíněnému násilí:

- Předsednictví Italské rady ministrů – Odbor rovných příležitostí (vedoucí akčního plánu proti sexuálnímu a genderově podmíněnému násilí), Largo Chigi 19–01187 Roma Telefon č. +39-06 -6779 5339, <http://www.pariopportunita.gov.it/controla-violenza-sessuale-e-di-genero>

Podpora obětí:

- Telefonní číslo 1522: jedná se o veřejnou službu poskytovanou předsednictvím Italské rady ministrů – odborem pro rovné příležitosti. Číslo na non-stop bezplatnou nepřetržitou linku, přijímá žádosti o pomoc a podporu od obětí násilí a stalkingu prostřednictvím specializovaných operátorů.
- Státní policie – Telefonní číslo 113
 - Youpol: aplikace vytvořená Státní policií pro téma násilí v rodině, která obětem zprostředkovává kontakt přímo s policií. Lze ji stáhnout zdarma a je k dispozici pro zařízení iOS a Android.
 - Evropské číslo tísňového volání: 112 (Můžete zavolat na jednotné evropské číslo tísňového volání 112 zdarma z pevné linky nebo mobilního telefonu, i když je váš telefon bez SIM karty, uzamčený nebo nemáte žádný telefonní kredit).
 - Sdružení na podporu a ochranu žen, obětí násilí (Telefono Rosa, Donne in rete contro la violenza, ...)

Bezplatná právní pomoc:

- Advokátní komory (jedna v každé italské provincii)

C. Užitečné zdroje o EPO

Rozšiřující informace o EPO můžete najít například zde.

Dokumenty EU

- **Evropské hodnocení implementace směrnice 2011/99/EU** zveřejnila v roce 2017 výzkumná služba Evropského parlamentu. K dispozici na:
https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/603272/EPRS_STU%282017%29603272_EN.pdf.
- **Zpráva Evropského parlamentu o provádění směrnice 2011/99/EU o EPO** byla vydána v roce 2018 a obsahuje obecná doporučení k transponování směrnice o EPO do vnitrostátního právního řádu. K dispozici na: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2018-0065_CS.html.

Zprávy a data

- **Mapování právních předpisů a posuzování dopadu ochranných příkazů v členských státech EU** je podrobná zpráva z roku 2015 vycházející z programu Daphne III Evropské komise, a přináší souhrn údajů o ochranných příkazech, včetně EPO. K dispozici na:
<http://poems-project.com/wp-content/uploads/2015/04/Intervict-Poems-digi-1.pdf>.
- **Ochrana obětí genderově podmíněného násilí v EU** je publikace, kterou v roce 2014 vydala Barcelonská univerzita. Popisuje informace týkající se implementace směrnice o EPO v členských státech EU a zaměřuje se na funkci EPO jako nástroje mezinárodní soudní spolupráce. K dispozici na:
https://www.researchgate.net/publication/281555933_Protection_of_the_Gender-Based_Violence_Victims_in_the_European_Union.
- **Evropský ochranný příkaz: Jeho uplatňování na obětech genderově podmíněného násilí** je publikace financovaná programem Evropské komise Daphne III a zveřejněná v roce 2015. Publikace analyzuje transponování směrnice o EPO v souvislosti s ochranou obětí genderově podmíněného násilí. K dispozici na:
https://www.researchgate.net/publication/281555482_The_European_Protection_Order_Its_Application_to_the_Victims_of_Gender_Violence.

Články

- **Přeshraniční ochranná opatření v EU** je článkem z roku 2016, který napsal Dutta Anatal pro „Journal of Private International Law“. Cílem článku je načrtnout přístup zákonodárce EU k vytvoření směrnice o EPO a jejím cílem je poukázat na její slabiny. K dispozici na:
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17441048.2016.1143689>.
- **Ochranné příkazy v členských státech EU: Jak si stojíme a kam se odtud dostaneme?** je článek, který v roce 2012 napsala Suzan van der Aa pro Evropský časopis o trestní politice a výzkumu s cílem poskytnout přehled o současných právních předpisech týkajících se ochranných příkazů v EU. K dispozici na: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10610-011-9167-6>.

- **Evropský ochranný příkaz: Není času nazbyt nebo ztráta času?** je článek publikovaný v roce 2011 autory van der Aa a Ouwerkerkem v Evropském věstníku kriminality, trestního práva a trestního soudnictví. K dispozici na: <https://research.tilburguniversity.edu/en/publications/the-european-protection-order-no-time-to-waste-or-a-waste-of-time>.

Projekty EU

- **Artemis** – Podpora práva žen na uplatňování směrnice ES 2011/99/EU a evropského ochranného příkazu, internetové stránky: www.artemis-europa.eu

Chorvatsko

- Zákon o soudní spolupráci v trestních věcech s členskými státy Evropské unie s formulářem [žádosti](https://www.zakon.hr/z/345/Zakon-o-pravosudnoj-suradnji-u-kaznenim-stvarima-s-dr%C5%BEavama-%C4%8Dlanicama-Europske-unije), <https://www.zakon.hr/z/345/Zakon-o-pravosudnoj-suradnji-u-kaznenim-stvarima-s-dr%C5%BEavama-%C4%8Dlanicama-Europske-unije>
- Evropský portál pro e-spravedlnost, https://e-justice.europa.eu/content_european_protection_order-360-hr.do

Kypr

- Kyperská advokátní komora – právní předpisy v oblasti právní pomoci: <http://www.cyprusbarassociation.org/files/cba/Legal-aid-Legislation.pdf>
- Soudní služba, Nejvyšší soud, Kyperská republika – žádost o právní pomoc (pouze v řečtině): <http://www.supremecourt.gov.cy/judicial/sc.nsf/All/D25E254964A1F850C22583B00043B149?OpenDocument>
- Poradní výbor pro prevenci a pro boj proti násilí v rodině: http://www.familyviolence.gov.cy/cgi-bin/hweb?-V=index&_FSECTION=20000&-dindex.html

Česká republika

- Zákon č. 104/2013 Sb. - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=NIM:205471>
- Portál evropské justice, https://e-justice.europa.eu/content_mutual_recognition_of_protection_measures-358--maximize-cs.do
- proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí <https://www.profem.cz/shared/clanky/837/Informa%C4%8Dn%C3%AD%20materi%C3%A1l%20EPO.pdf>

Řecko

- Ministerstvo spravedlnosti pro transparentnost a lidská práva (evropská a mezinárodní spolupráce) <https://www.ministryofjustice.gr>
- Nejvyšší státní zástupce – Odbor mezinárodních vztahů a celoživotního vzdělávání státních zástupců <https://eisap.gr/>
- Výzkumné centrum pro rovnost žen a mužů (KETHI) <https://www.kethi.gr/en>

Itálie:

- Ministerstvo spravedlnosti – Úřad II – Mezinárodní spolupráce: <https://www.giustizia.it>
- **Bezplatná právní pomoc** – Consiglio Nazionale Forense (italská Národní advokátní komora) _
<https://www.consiglionazionaleforense.it/modulistica>
- Národní strategický plán týkající se mužského násilí páchaného na ženách 2017–2020
<http://www.pariopportunita.gov.it/wp-content/uploads/2018/03/testo-piano-diramato-conferenza.pdf>
- Legislativní nařízení č. 9 ze dne 11. února 2015 (implementace směrnice 2011/99/EU)
<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legislativo:2015;9>

